EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2020/1954

(2020. gada 14. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Ķimikāliju aģentūras (*ECHA*) 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Ķimikāliju aģentūras 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0063/2020),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Ķimikāliju aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tās 2018. finanšu gada galīgais budžets bija 118 760 709 EUR, t. i., par 7,45 % lielāks nekā 2017. gadā; tā kā aptuveni 72,47 % Aģentūras budžeta tiek iegūti no maksām un nodevām, bet 26,18 % – no Savienības un trešām valstīm ([2]);

B. tā kā Revīzijas palāta pārskatā par Aģentūras 2018. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas pārskats") ir norādījusi, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. aicina Aģentūrai, kura ir viena no aģentūrām, kas Savienībā atbild par reglamentētu produktu novērtēšanu, piešķirt tās uzdevumu izpildei pietiekamu finansējumu;

2. ar gandarījumu atzīmē, ka 2018. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 99,92 %, t. i., par 1,25 % augstāks nekā 2017. gadā; turklāt atzīmē, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 87,04 %, t. i., par 0,59 % zemāks nekā 2017. gadā;

3. uzsver, ka daļu finansējuma Aģentūra iegūst ar maksām, ko tā saņem no uzņēmumiem, kuri lūdz reģistrēt ķimikālijas, kā prasīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1907/2006 ([3]); ņem vērā, ka piemērojamās maksas ir atkarīgas no uzņēmuma lieluma un reģistrēto ķimikāliju apjoma; atzīmē, ka Aģentūra ir konstatējusi, ka aptuveni 52 % uzņēmumu savu lielumu ir norādījuši nepareizi un tāpēc ir maksājuši mazāk; uzsver, ka šis konstatējums liecina par ierobežojumiem, kas raksturīgi sistēmai, kura pārmērīgi paļaujas uz pieteikumu iesniedzēju pašdeklarācijām; atzīmē, ka Aģentūra gadu gaitā ir izsniegusi rēķinus par maksu korekcijām un administratīvajām nodevām 17,9 miljonu EUR kopapmērā un ka Aģentūra ir panākusi ievērojamu progresu nepamatoti samazinātu maksu atgūšanā un nokavētu administratīvo nodevu iekasēšanā; tomēr atzīmē, ka vēl arvien ir atlicis ievērojams skaits veicamu pārbaužu un ka vajadzīgo maksu korekciju atlikusī summa 2018. gada beigās nebija zināma; mudina Aģentūru ieviest tikpat rūpīgas *ex ante* pārbaudes, lai minimalizētu krāpniecisku pašdeklarāciju risku; turklāt mudina valstu izpildiestādes

([1]) OV C 120, 29.3.2019., 209. lpp.
([2]) OV C 120, 29.3.2019., 212. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

uzlabot verifikācijas sistēmas, ko tās izmanto, lai pārbaudītu un publicētu uzņēmumu deklarēto ķimikāliju apjomus; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par pasākumiem, kas veikti, un rezultātiem, kas sasniegti, lai samazinātu ievērojamo neizpildīto pārbaužu skaitu un īstenotu maksu korekcijas un nesamaksāto maksu atgūšanu; aicina Komisiju ierosināt pasākumus šīs situācijas atrisināšanai, lai nepieļautu krāpšanos ar pieteikumu iesniedzēju lieluma deklarācijām un Aģentūra varētu stabilāk plānot savu budžetu;

4. atzīmē, ka nozares maksātās maksas katru gadu ievērojami atšķiras un ka tādēļ Aģentūra nevar īsti aplēst, cik liela līdzsvarojoša subsīdija būs vajadzīga no Savienības budžeta, un tas sarežģī budžeta plānošanu; aicina risināt dialogu par to, kā reformēt Aģentūras finansēšanas mehānismu, lai panāktu tā ilgtspēju;

5. atzīmē, ka Aģentūras ieņēmumi veidojas gan no maksām un nodevām, ko maksā nozares pārstāvji, gan no līdzsvarojošas subsīdijas, kura tiek piešķirta no Savienības budžeta; ar bažām atzīmē, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu ir gaidāms, ka sakarā ar Regulā (EK) Nr. 1907/2006 paredzētā trešā reģistrācijas termiņa apritēšanu 2018. gada maijā ieņēmumi no maksām un nodevām, sākot ar 2019. gadu, būtiski samazināsies; norāda uz risku, ka relatīvi stabilie izdevumi un krietni neparedzamākie ieņēmumi var negatīvi ietekmēt Aģentūras darbību un budžeta izpildi; uzsver, ka ir jāievieš jauns, dzīvotspējīgs un vispusīgs finansēšanas modelis, par kādu, spriežot pēc Aģentūras atbildes, tā ir sākusi sarunas ar Komisiju; aicina Aģentūru informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par norisēm šajā jautājumā;

Sniegums

6. sakarā ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādes komentāriem un konstatējumiem, kas attiecas uz nepieciešamību vispārējās snieguma pārvaldības sistēmas pārskatīšanā izstrādāt lielākā mērā uz iznākumu un ietekmi vērstus galvenos snieguma rādītājus, ar kuriem novērtēt Aģentūras doto pievienoto vērtību, konstatē, ka Aģentūra 2018. gadā pārstrādāja savu snieguma pārvaldības modeli 2019. gada darba programmas vajadzībām, lai labāk varētu norādīt sava darba ietekmi un iznākumus; atzīmē, ka 2019. gada darba programmā tagad redzams rādītāja veids (ietekme, iznākums, tiešais rezultāts, ieguldījums) un viens un tas pats rādītājs vairs netiek izmantots dažādiem darba veidiem, tā vietā izmantojot attiecīgajiem darbības procesiem piemērotus galvenos snieguma rādītājus;

7. atzīmē, ka par spīti dažās jomās pastāvošiem riskiem un šķēršļiem Aģentūra sasniedza 58 no saviem 69 galvenajiem snieguma rādītājiem; mudina Aģentūru tiekties uz to, lai tās galveno snieguma rādītāju mērķrādītāji tiktu sasniegti 100 % apmērā;

8. atzīmē, ka Regulā (EK) Nr. 1907/2006 paredzēto reģistrācijas posmu Aģentūra pabeidza, neradot tirgus traucējumus, un ka tā sniedza atbalstu uzņēmumiem 28 357 dokumentācijas kopumu sagatavošanā un reģistrācijā;

9. atzīmē, ka Aģentūra iekšējās revīzijas struktūru joprojām izmanto kopīgi ar Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas aģentūru un cieši sadarbojas ar citām aģentūrām, tostarp kopīgi izmantojot pakalpojumus aģentūru tīklā un dalot resursus uz saprašanās memorandu pamata; uzteic šo sadarbību kā paraugu, kam citām aģentūrām vērts sekot; mudina Aģentūru tiekties uz dziļāku un plašāku sadarbību ar Savienības aģentūrām; mudina Aģentūru sākt diskusijas ar citām aģentūrām, kuras veic līdzīgas darbības, par to, kā kopīgi izmantot resursus uzdevumu pārklāšanās gadījumā;

10. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas pārskatu konstatē, ka iepirkuma procedūrā, kas tika rīkota, lai noslēgtu pamatlīgumu par IT infrastruktūras pakalpojumu sniegšanu, pieci uzņēmumi iesniedza piedāvājumus robežās no 10 līdz 38,2 miljoniem EUR un ka Aģentūra 30 miljonu EUR vērtā pamatlīguma slēgšanas tiesības piešķīra pretendentam, kas bija iesniedzis piedāvājumu 12 miljonu EUR vērtībā; tomēr atzīmē, ka ievērojamā atšķirība starp līguma vērtību un faktisko piedāvājumu rada bažas pareizas finanšu pārvaldības aspektā; atzīmē, ka saskaņā ar Aģentūras atbildi vērtību tā sākotnēji noteica, izmantojot Komisijas rokasgrāmatu par publisko iepirkumu; atzīmē, ka konkursa procedūru ar sarunām Aģentūra izvēlējās ar mērķi veicināt pēc iespējas plašāku konkurenci, lai panāktu vislabāko cenas un vērtības attiecību; aicina Aģentūru piemērot stingru IT līgumu finanšu pārvaldības sistēmu;

11. mudina Aģentūru turpināt savu pakalpojumu digitalizāciju;

12. atgādina, ka regulatīvo iestāžu vidū Aģentūra, darbodamās cilvēka veselības un vides, kā arī inovācijas un konkurētspējas labā, ir Savienības ķimikāliju jomas tiesību aktu īstenošanas virzītājspēks; atzīmē, ka Aģentūra palīdz uzņēmumiem ievērot Savienības ķimikāliju jomas tiesību aktus, veicina ķimikāliju drošu izmantošanu, kā arī sniedz informāciju par ķimikālijām un risina ar bažas radošām ķimikālijām saistītus jautājumus;

13. aicina Aģentūrai, kura ir viena no aģentūrām, kas Savienībā atbild par reglamentēto produktu novērtēšanu, piešķirt uzdevumu izpildei pietiekamu finansējumu;

14. atgādina, ka 2018. gads bija galīgais reģistrācijas termiņš, kas noteikts Regulā (EK) Nr. 1907/2006; uzsver, ka minētajā gadā Aģentūra saņēma 37 400 dokumentācijas kopumu, kas ir par 135 % vairāk nekā 2017. gadā; ar gandarījumu atzīmē, kā Aģentūra tika galā ar reģistrāciju dramatisko pieaugumu iepriekšējā gadā;

15. atzinīgi vērtē centienus 2018. gadā racionalizēt organizatorisko struktūru, lai uzlabotu efektivitāti, labāk sasaistot un koordinējot dažādos pienākumus; atzīmē, ka Aģentūra ir spējusi sasniegt lielāko daļu savu mērķu;

16. aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par pasākumiem, kuri veikti, lai reaģētu uz ieteikumiem, kas sniegti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 otrajā pārskatīšanā, un lai nodrošinātu reģistrācijas dokumentācijas atbilstīgumu;

17. aicina 2020. gada sākumā sniegt informāciju par to, kā norit darbs pie Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK ([4]) paredzētās prototipu datubāzes, ar ko jānāk klajā 2020. gada sākumposmā;

18. aicina sniegt sīkāku informāciju par pasākumiem, ko Aģentūra veikusi, reaģējot uz Komisijas kopsavilkuma ziņojumu par *REACH* īstenošanu, un par darbībām, kas šajā ziņojumā ierosinātas Aģentūrai;

Personāla politika

19. atzīmē, ka 2018. gada 31. decembrī bija aizpildīti 96,29 % no štatu sarakstā paredzētajām štata vietām un darbā bija pieņemts 441 pagaidu darbinieks no Savienības budžetā apstiprinātajām 458 pagaidu darbinieka vietām (salīdzinājumā ar 460 apstiprinātajām vietām 2017. gadā); atzīmē, ka 2018. gadā Aģentūrā strādāja arī 122 līgumdarbinieki un 14 norīkotie valstu eksperti;

20. atzīmē, ka Aģentūrai ir aizskarošas izturēšanās novēršanas politika un ar to saistītas vadlīnijas, kas 2018. gadā tika atjauninātas; pieņem zināšanai to, ka tā rīkoja apmācības un nodrošināja konfidenciālas konsultēšanās iespēju;

21. atzīmē, ka Aģentūra paziņojumus par vakancēm publicē savā tīmekļa vietnē, sociālajos medijos un īpašajā ES aģentūru tīmekļa vietnē, lai tos plašāk izziņotu; aicina Aģentūru paziņojumus par vakancēm publicēt arī Eiropas Personāla atlases biroja tīmekļa vietnē;

22. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra savā tīmekļa vietnē publicē visu valdes un tās komiteju locekļu *CV*, tostarp to priekšsēdētāju *CV*, kuri ir Aģentūras darbinieki, izpilddirektora un visu Apelācijas padomes locekļu *CV*;

23. ar gandarījumu atzīmē, ka 2018. gadā tika panākts labs dzimumu līdzsvars augstākā līmeņa vadošajos amatos (4 vīrieši un 3 sievietes), tomēr norāda, ka valdē tāds pats līdzsvars nebija panākts (15 vīrieši un 21 sieviete);

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

24. atzīmē, ka saskaņā ar Aģentūras sniegto informāciju tās budžetā iekļautie ienākumi, kas gūti no maksām, 2018. gadā veidoja 73 % no kopējiem ienākumiem; pieņem zināšanai Aģentūras priekšzīmīgo sistēmu, ar ko uzraudzīt un novērst interešu konfliktus, un tās viedokli, ka šādu konfliktu risks nepastāv, jo maksas ir paredzētas izmaksu segšanai un Aģentūras darbinieki, kas izstrādā atzinumus, tiek regulāri novērtēti, lai nodrošinātu neatkarību; atzīmē, ka Aģentūra atzinīgi vērtētu tādu risinājumu, kura rezultātā maksu Aģentūras vārdā iekasētu Komisija, tādējādi atvieglojot Aģentūras finanšu pārvaldību un palīdzot mazināt trūkumu risku;

25. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra katru gadu apkopo atjauninātas interešu deklarācijas no visiem darbiniekiem un ārējiem ekspertiem un tās visas publicē savā tīmekļa vietnē;

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

26. atzīmē tālākos soļus, kas sperti, lai uzlabotu pārredzamību un trauksmes cēlēju aizsardzību; atzīmē, ka saskaņā ar Aģentūras sniegto informāciju visas tās augstākās vadības sanāksmes ar ieinteresētajām personām tiek reģistrētas un publicētas tīmekļa vietnē, lai nodrošinātu pilnīgu pārredzamību;

Iekšējā revīzija

27. atzīmē, ka 2019. gada septembrī Aģentūra pieņēma un sāka īstenot sensitīvo amatu politiku, kas ļauj identificet sensitīvus pienākumus, tos atjaunināt un izstrādāt piemērotus pasākumus personīgas ieinteresētības riska mazināšanai;

28. atzīmē, ka 2018. gadā Komisijas Iekšējās revīzijas dienests publicēja revīzijas ziņojumu "Interešu konflikti un ētika Eiropas Ķimikāliju aģentūrā" un ka 2018. gada septembrī Aģentūra izstrādāja un apsprieda rīcības plānu, kā panākt iespējamos uzlabojumus, un 2019. gada vidū visas attiecīgās darbības bija īstenotas;

Citi komentāri

29. atzīmē, ka 2017. gadā Aģentūra izvēlējās jaunu ēku un parakstīja nomas līgumu, jo iepriekšējais nomas līgums beidzās 2019. gada 31. decembrī, un plānoja 2020. gada janvārī pārcelties uz jaunām telpām Helsinkos; atzīmē, ka pārcelšanās uz jaunajām telpām tika pabeigta 2020. gada 7. janvārī;

30. mudina Aģentūru arī turpmāk mērīt, kā nākotnē varētu samazināties tās ieņēmumi sakarā ar Apvienotās Karalistes lēmumu izstāties no Eiropas Savienības; konstatē, ka ietekme joprojām šķiet ierobežota, jo Regulā (EK) Nr. 1907/2006 paredzētā reģistrēšanas prasība vairs nepastāv un tās radītie ievērojamie ieņēmumi par maksām vairs netiek gūti;

31. aicina Aģentūru koncentrēties uz tās veiktās pētniecības rezultātu izplatīšanu sabiedrībai un uzrunāt sabiedrību ar sociālo mediju un citu mediju starpniecību;

32. attiecībā uz pārējiem konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu un kas ir horizontāla rakstura konstatējumi, atsaucas uz 2020. gada 14. maija rezolūciju ([5]) par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0121.